

Základy na skále

Hošťálková 10. 9. 2017

Písně: 637, 604, 189, 236, 453

Čtení z Písma: 1.ep. Korintským 1, 18 - 31; 3, 9 - 15

Text kázání: ev. Lukáše 6, 47 - 49

Milí bratři a sestry,

před pěti sty lety 31. října, přibil Martin Luther na dveře kostela ve Wittenbergu, 95 článků proti prodávání odpustků. Měl své předchůdce, jakým byl třeba o sto let dříve Mistr Jan Hus. Ale počátek evropské nebo světové reformace se datuje právě do toho roku 1517.

Obecně můžeme povědět, že reformace je vždy novým pochopením a uchopením evangelia, novým pochopením vlastního následování Ježíše Krista v konkrétním čase a situaci církve. Opakem reformace je deformace. Jde tedy o cestu hluboké obnovy církve, která je stejně nutná dnes jako v těch mimořádných údobích v časech minulých.

V biblickém oddíle, který jsme četli, se vypráví o dvou stavitelích, kteří se pustili do stavby domu. Oběma šlo jistě o to, aby postavili dům co nejkrásnější, se vším pohodlím a komfortem a oba si také jistě přáli, aby jejich dům také něco vydržel. V tom mezi nimi zřejmě žádný rozdíl nebyl. Stavět dům také vždy vyžaduje ochotu přinášet velké oběti. Každý, kdo se do takové stavby pustil, dobře ví, kolik odříkání a obětí je nutné přinést, aby se dílo zdařilo a sen se stal skutečností.

A přece osud obou domů byl velmi rozdílný. Dlouho se nejspíš zdálo, že na tom jsou oba domy stejně: To když byl klid a nic zvláštního se nedělo. V určitém okamžiku však dojde na „lámání“. Dojde k tomu, že se zásadní rozdíl mezi oběma domy projeví v celé své nahotě. Jeden dům zůstává stát, druhý se s rachotem kácí k zemi.

Stalo se to ve chvíli, kdy byly obě stavby podrobeny tvrdé zkoušce. Strhla se bouře, divoká řeka se ve své zničující síle opřela do zdí obou domů. Není to obraz, který bychom si neuměli my sami vybavit, ale také dnes kdy Ameriku a přilehlé ostrovní státy bičují hurikány a povodně. Nyní se jasně ukázalo, že u stavby každého domu nakonec nebude záležet jen na tom, co je viditelné očím, ale na té části domu, která se nevidí, nepoutá pozornost, a přece je - co se týká budoucnosti stavby - nejdůležitější: pevnost a síla každé stavby spočívá na jejích základech. První člověk si dal se základy velkou prací - kopal hluboko, tesal i do skály. Druhý se se základy příliš netrápil a vyhnal zdi své stavby - „na písku“, říká evangelista Matouš.

Bez dobrých základů ale žádná stavba neobstojí, nevydrží. Tak to je pokud se jedná o stavbu skutečného domu. V našem případě se ale jedná o jedno z Ježíšových podobenství, které chce obrazem domu připomenout pravdu daleko závažnější; pravdu, která se týká každého z nás: Tím domem může být způsob jak vedu svůj život já.

Každý člověk přece něco svým životem staví, o něco usiluje, něco uskutečňuje. Můžeme tu ale také jistě myslet na výstavbu lidské společnosti, společenského systému. Ježíš sám mluví o svém díle jako o stavbě chrámu. A apoštol Pavel rozumí

dílu křesťanské církve jako velké novostavbě. Celé dílo křesťanské církve má sledovat cíl výstavby něčeho nového: tím je úsilí o nového, proměněného, Bohu odevzdaného člověka, proměněného společenství církve, jak si ji přeje náš Pán, proměněné - nové vztahy, nové výhledy.

Tím se dostáváme blíž k Ježíšovu napomenutí. Proč často troskotáme jako jednotlivci nebo v životě sborů? Proč troskotáme v úsilí o to nové? Není to také proto, že věnujeme velkou péči tomu viditelnému, a nevěnujeme pozornost dobrému založení základů a otázce na čem vlastně stavíme? Zde stojíme i my před velikým úkolem nového promýšlení těch nejzásadnějších otázek víry a života a jak to obojí spolu souvisí. Zde si potřebujeme připomínat naše zápasící předchůdce, které tato otázka velmi zaměstnávala a proto se pouštěli do boje se všemi zaběhanými zvyklostmi a společností uznávanými formami a pravidly. Snad více než na samotné ovoce reformace si potřebujeme ukázat na její kořeny, základy.

Ti mužové a ženy, kteří onu obrodnou cestu nastupovali, žili v podobné situaci jako je naše. Jejich velikou zásluhou bylo, že v rozkládající se společnosti své doby znovu odkryli onen hluboký základ, pevnou „Skálu věků“, tu, která stojí navzdory všemu, a v plné síle ji představili lidem své doby, sdělili, k čemu byli přivedeni. Uznává to Hus, stejně jako o sto let později Luther nebo Kalvín, že skutečným základem je Písmo, Kristus sám, který se nám v něm dává k našemu spasení v plnosti poznat, jeho nadčasová, věčná pravda.

Husův význam začíná tam a tehdy, když rozpoznal smysl Písma, řekl: *„Táhni mne, Pane, za sebou“*. Stejně i ostatní. Skutečné světlo všem reformátorům vzešlo v plnosti tehdy, když v Ježíši Kristu poznali tu pevnou „Skálu“ celého života, na které je potřebné budovat. Na základě vlastních zkušeností rozpoznali to, co Písmo volá do světa a každé doby: **„Nikdo nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus“**. Právě toto bylo jistotou a útočištěm Kristovým svědkům všech dob. Když byl Martin Luther, osamělý neposlušný mnich, pronásledován představenými mocné církve i říše, kteří usilovali o jeho život, složil píseň, která se stala skutečnou hymnou světové reformace: *„Hrad přepevný je Pán Bůh náš“*. V ní vyzpíval svou vítěznou jistotu. A zakusil to i doslova - ukrytý v komůrce na hradě Wartburgu před zraky těch kteří po něm šli a kteří usilovali o jeho život.

Cítíme, že v tomto ohledu jsme nejistí, máme-li povědět, že jsme plně a jasně nenesi touto základní pravdou o hlubokém „základě, který je v Kristu položen“ i když se hlásíme k Písmu, reformaci, našim předkům. Jsme nejistí, máme-li povědět, že jsme právě na této skále cele postavili svůj život - všecko své myšlení i konání. Potřebujeme vyznávat, že více pochybujeme než věříme. Jsme poznamenáni neblahou skutečností, že jsme se nedokopávali k této „skále“ vlastním duchovním zápasem, jen jsme přijímali, co jsme slyšeli, ale o čem jsme se na vlastní kůži i riziko nepřesvědčovali. Přejímali jsme učení a duchovní odkaz reformace - spíše povrchně než opravdově - ale nedostávali jsme se k této „skále“ vlastní prací, vlastním úsilím. Protože jsme přejímali věty reformačního odkazu, které byly ve své době nesmírným výdobytkem, v jiných - našich - podmínkách, zněly nám příliš odtažitě od našeho života.

Pán Ježíš ve svém podobenství výslovně poukazuje na osobní dosažení této „skály“. A Lukáš názorně popisuje namáhavé pronikání k onomu pevnému podkladu. Vede nás to k obnovenému, živému a přemýšlivému písmáctví, které se nedrží z tradičních důvodů, ale které je prostoupeno zájmem o skutečné nalezení duchovních základů pro utváření vlastního i společenského života.

Tak tomu rozuměla reformace. Vidíme, jak dílo reformátorů nezůstávalo ztuhlým obrazem, jak bylo neustále prohlubováno, rozšiřováno a promítáno do všech oblastí lidského života. Právě to je veliká výzva reformace určená našemu dnešku: Vrátit se k onomu hlubokému „základu na skále“, znovu se k němu prokopávat, právě tam znovu nacházet nové upevnění, zacílení a posílnění k našemu křesťanskému bytí uprostřed našeho světa.

Reformátoři nás tedy staví před vážný úkol. Křesťanství - kristovství - které oni opět odhalili a postavili na piedestal, na oči všem, znamená vzetí a nesení kříže. Pouštíme-li se touto cestou s nimi, dostáváme se k tomu, co chtěl Kristus, náš Pán. Možná, že v lecčem bude potřebné jít ještě dál než došli oni, ale věrnost v následování Krista, jak mu oni rozuměli, ta zůstává.

Není to ale jen odpovědné a trpělivé následování. Je to cesta, která vede k postavení domu. A ještě dále. Je to dobrá cesta, na jejímž konci nestojí zklamání. Evangelista Lukáš mluví o rozvodněné řece, která pevnost každého domu - život každého - podrobí zkoušce. Matouš v tomtéž podobenství mluví o přívalu, řekách, vichřici. Obojí se nakonec dotýká skutečnosti posledního Božího soudu. To je ta nejtěžší zkouška, ve které bude ohledán a vyzkoušen život a dílo každého člověka. V této zkoušce nechceme propadnout.

To je důvod, proč se otcové reformace vydali touto nesnadnou cestou nápravy a obnovy církve. To je také důvod, proč tisíce a miliony křesťanů dalších jdou cestou podobnou, cestou za Kristem. Všichni jsme na ni zváni.

Amen.